

Védőoltások

2. oldal

Kállai Eszter emlékére

2. oldal

Hajdúnánás hőse

4. oldal

Farsang

6. oldal

Oltási kampány

Nagyé Legény Ildikó alpolgármester, Bódi Judit az Összefogás Hajdúnánásért Képviselőcsoport vezetője, Szólláth Tibor polgármester, Nagyné Juhász Krisztina a Polgári Összefogás Képviselőcsoport vezetője, Török István alpolgármester

Az elmúlt év végével elérhető közelségbe kerültek a világszerte pusztító koronavírus járvány elleni védőoltások, egyszerre többféle is. Hazánkban már több hónapja folyik az oltási regisztráció, hiszen a járvány leküzdésében egyetlen hatékony eszközünk a védőoltás felvétele, legyen az nyugati, vagy keleti származású. Minderre hívták fel a figyelmet Hajdúnánás Város Önkormányzatának képviselői – párt hovatartozástól függetlenül – egy közös közleményben, február 8-án.

Hatalmas veszteségek érték a világ minden országát úgy emberéletben, mint a gazdaságban, vagy az egészségügyi rendszerekben az elmúlt egy év során a koronavírus járvány következtében. Ma

már azonban itt állunk a remény kapujában, azaz rendelkezésre áll többféle hatásos és biztonságos vakcina, csak jelentkezni kell a felvételére. Mivel a járvány még mindig itt van velünk, csak úgy tudunk hatásosan védekezni ellene, ha beoltatjuk magunkat. Erre a nagyon fontos dologra hívták fel a városlakók figyelmét Hajdúnánás Város Önkormányzata képviselő-testületének tagjai – pártállástól függetlenül – a február 8-án, a városházán ismertetett közös közleményükben.

A közös álláspontra közleményének gondolata a Polgári Összefogás képviselőcsoport ötlete volt, amelyhez csatlakoztak az Összefogás Hajdúnánásért képviselőcsoport tagjai is. A képviselők felhívták a figyelmet arra, mennyire

fontos a védőoltás felvétele, hiszen csak így kaphatjuk vissza megszokott mindennapjainkat. Minde mellett mindenkinek az az érdeke, hogy a gazdaság vissza tudjon állni, hogy az egy év alatt keletkezett károkat minél előbb helyre lehessen állítani. A képviselőcsoportok vezetői, az alpolgármesterek, és a polgármester is egyöntetűen kiálltak amellett, hogy lehetőség szerint vegye fel mindenki a védőoltást, mert csak ez jelenthet hathatós és biztonságos védelmet. Szólláth Tibor polgármester külön örömeinek adott hangot, hogy ebben a megosztott világban a képviselő-testület minden tagja azonos állásponton van.

Magyarországon jelen pillanatban négy oltóanyag engedélyezett, köztük az orosz vakcina is, de va-

lószerű hamarosan zöld utat kap a kínai is. A védőoltás felvétele teljesen önkéntes, ingyenes, ám előtte szükséges regisztrálni, a vaccinainfo.gov.hu internetes felületen, vagy idősebb honfitársaink még mindig visszaküldhetik azt a levelet, amelyet még az elmúlt év végén kaptak. Akik nem tudnak valamilyen okból regisztrálni, azok a polgármesteri hivatalban segítséget kaphatnak. A városháza információjában a jelentkező és a hivatal munkatársai közösen elvégzik a regisztrációt biztonságos környezetben. A személyes adatok mellett e-mail címmel is rendelkeznie kell a jelentkezőnek. Itt is szeretnénk – főként korosabb honfitársaink figyelmét felhívni arra, hogy sajnos vannak, akik az oltásra hivatkozva különböző trükkökkel pénzt csálnak ki idősebb, kiszolgáltatott emberektől. Kérünk mindenkit, hogy ne dőljenek be ilyen csalóknak. A védőoltás mindenkinek ingyenes, önkéntes, nem kötelező, felvételére minden esetben a házi orvos fog majd értesítést küldeni, vagy telefonon, vagy e-mailben. (Ezért is szükséges az e-mail cím).

Kedves Hajdúnánásiak! Mint ahogy a képviselőktől is hallhatták, minél többen vesszük fel a védőoltást, annál hamarabb kaphatjuk vissza régi életünket, nem kell aggódnunk szüleinkért, nagyszüleinkért, barátainkért, hiszen csak a védőoltás – legyen az nyugati, vagy keleti – ami megvédhet bennünket a súlyos, tragikus következményektől.

(erzsé)

Fotó: Girus Zsolt

Védőoltás

Amikor az elmúlt év elején rémisztő képsorokat láttunk, főként Olaszországból, - sokan gondoltunk arra, mit nem adnánk egy védőoltásért, ami megvéd bennünket a koronavírus támadásától. Azóta eltelt egy év, már több mint 13 ezer honfitársunk esett áldozatul a járványnak, s szinte mérhetetlen a gazdaságban okozott kár mértéke. Szerencsére mára már többféle védőoltás is elérhető, de csak a nagyarányú átoltottság, immunizálás nyújthat biztonságot a koronavírussal szemben.

A világ számtalan pontján – nyugaton és keleten egyaránt - nagy gyógyszergyártók, kutatók hada futott versenyt az idővel, dolgozott megfeszítetten azon, hogy legyen hatásos és biztonságos vakcina, mert csak így győzhető le a vírus.

Most már itt a védőoltás, és világszerte elkezdődtek a tömeges oltások, ami még hosszú hónapokig eltarthat. A vakcinációval szemben azonban itthon sokan bizalmatlanok, sokan kampányolnak - főként a keleti oltóanyagok – kínai, orosz – ellen, ki tudja milyen valós indokok, érdekek, vagy csak pusztán előítéletek mentén. A felszínen mindenesetre a fő irányvonal az, hogy a keleti vakcina nem jó, nincs bevizsgálva stb. Nem bíznak a magyar tudó-

sok, szakemberek véleményében, tudásában, kizárólag az Európai Gyógyszerügynökségben. Minde mellett elképesztőbbnél elképesztőbb ostobaságok tömegével van tele az internet, mindenki járványügyi szakértővé vált, és már bocsánat a kifejezésért, „osztják az ész”, ha kell, ha nem.

Néha olyan érzése van az embernek, mintha több száz évet léptünk volna vissza a történelemben és vajásokok uszítanak az orvostudomány ellen.

Nem tudom mennyien élnek még azon szülők közül, akik az 1950-es években rettegette gondoltak arra, mikor fertőződik meg gyermekük a járványos gyermekbénulás pusztító vírusával. Vagy éppen szenvedték el a rettegett betegséget. A megkönnyebbülést két amerikai tudós – Jonas E. Salk és Albert B. Sabin – korszakos felfedezése, a gyermekbénulás elleni védőoltás kidolgozása hozta el. Bár meg kell jegyezni, az sem ment olyan egyszerűen.

A járványos gyermekbénulás különösen a II. világháború után okozott szörnyű pusztítást, bár jóval előtte is ismert volt. A Jonas E. Salk amerikai virológus által kifejlesztett első sikeres oltóanyagot 1954-ben tesztelték az Egyesült Államokban. A kísérletben több mint félmillió gyermek vett részt.

Salk széruma azonban magát a fertőzést nem, csupán a tünetek kialakulását volt képes megakadályozni, ráadásul gyakran járt szövődésményekkel. Sabin ezért nem hagyta abba az élő, legyengített vírussal, illetve a könnyebben előállítható, könnyebben beadható és hatásosabb oltóanyaggal kapcsolatos kutatásait, és az 50-es évek közepére már olyan vakcinát sikerült előállítania, amelyet önmagán és saját gyermekein is ki mert próbálni.

Az oltóanyagot azonban a gyakorlatban is ellenőrizni kellett volna, erre pedig az Egyesült Államokban a hatóságok nem adtak engedélyt. Sabin ekkor kelet-európai kollégáihoz fordult segítségért. (Sabin a mai Lengyelország területén található Białystokban született 1906-ban, ami akkor még Oroszországhoz tartozott.)

1956-ban Moszkvába utazott, és ott meg is kapta az engedélyt az oltóanyag gyártására, tökéletesítésére, sőt kipróbálására is. A Szovjetunióban ekkoriban ugyan is súlyos gyermekbénulás-járvány pusztított. Ezért határozta el Mihail P. Csumakov a moszkvai Vírusos Agyvelőgyulladások Intézetének igazgatója, hogy Sabin segítségével megkezdje a gyengített, szájon át adható, a Salkénál olcsóbb élő vakcina gyártását. (Az

akkori szovjet vezetésnek kapóra jött a lehetőség, hogy valamilyen téren lekörözheti örök riválisát az USA-t.) Sabin „cseppjét” a legfelsőbb szovjet vezetés utasítására 1956 és 1961 közt, a „Békétáborban” a szocialista országokban – így Magyarországon is - tömegesen kezdték tesztelni. Az első körben 70 millió gyerek és fiatal kapott a Sabin-Csumakov-féle vakcinából. A hazai termelés irányításával Koch Sándor virológust bízták meg, aki óriási eredményeket ért el kollégáival az Országos Közegészségügyi Intézet vírusosztályán. Így a Sabin-cseppek használatát a világon először Magyarországon tették kötelezővé, bevezetése óta hazánkban járvány nem fordult elő. Sabint 1965-ben a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjává választotta.

Magyarországon 2019 óta 12 fertőzés ellen van kötelező védőoltás. Mellette van jónéhány amely felvehető, de nem kötelező. Csak reménykedhetünk abban, hogy a koronavírus elleni védőoltások is rövidesen bevonulhatnak a legalább is ajánlott kategóriába, csakúgy, mint az influenza elleni vakcina.

Forrás: *A járványok világa: Az MNM Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Adattár*

Rigó Tamásné

Búcsú

Kállai Eszter Etelka
Hajdúnánás, 1934. június 12. –
Budapest, 2021. január 28.

Ismét szomorú hír érkezett január végén. 86 éves korában elhunyt Kállai Eszter Etelka, a Szépen Emberül! mozgalom alapítója, városunk szülőtte.

A mindig aktív, többet, jobbat akaró Kállai Eszter a nánási tanvilágból indult és igen csak változatos életutat járt be. Bár elkezdte gimnáziumi tanulmányait, de 1948-ban abbahagyta és a családnak segített. Gyors-és gépírói képesítést szerzett, majd adminisztrátorként több nagy építkezésen is dolgozott, így pl. a tiszalóki erőműnél is. Ez az időszak az 1950-es évek eleje, közepe. A tanulás, a tudás igénye azonban tovább munkált benne és szakértettséget szerzett, majd három félévet abszolvált a Filmművészeti Főiskolán, később pedig magyar-történelem szakos tanári diplomát szerzett az ELTE-n.

Az 1956-os forradalom szülővárosában érte, akkor éppen könyvtárosként dolgozott. Mint mesélte élő szemtanúja volt annak, amikor az emberek összegyűltek a főtéren, éppen vezetőt választottak, ami nem ment zökkenőmentesen. Az én '56-om visszaemlékezésében így ír: „A gyűlést levezető tiszt türtte egy darabig, majd felemelte a hangját:- De hát emberek! Magyarok vagyunk, vagy nem vagyunk magyarok? – Erre ugye illett hümmögve bölintani, ami meg is történt.Életem belém vágott a döbbenet: Hát ilyen egyszerűen, ilyen olcsón meg lehet zsarolni bennünket magyarságunkkal? Ki a magyar, mi a magyar?” Ezt a kérdést élete során

sokszor feltette magának, másoknak, és talán ez az epizód is hozzájárult ahhoz, hogy jóval később, létrehozza a nevével fémjelzett mozgalmat.

Kállai Eszter szigorú kálvinista családban nevelkedett, anyai nagymamája különösen nagy hatással volt személyiségének fejlődésében. Magyarság tudatot, szilárd hitet vitt magával, ami mindvégig megmaradt, és ez volt az az iránymutatás, amely arra ösztönözte még az 1980-as évek elején, hogy létrehozzon egy mozgalmat, amelynek vezérgondolata az emberség, a magyarság megélése, szépséges anyanyelvük szüntelen ápolása. Ez lett a Szépen Embe-

rül! Szépen Magyarul! mozgalom, amelynek gondolatát elterjesztette Kárpát-medence szerte.

Ahogy egykoron elmesélte, a történet úgy indult, hogy az újpalotai Árendás közti általános iskolában olyan „nyelvi kultúrát” talált, hogy még a szódás lova is elszégyellte volna magát. Ez volt az a pont, amikor úgy gondolta tenni kell valamit azért, hogy nyelvünk, magyarságunk, emberségünk valahogy megérintse ezeket a gyerekeket.

Gondolatait azonban nem korlátozta csak iskolájára, tíz esztendő múltával itthon is létrehozta a Hajdúnánáson Szépen Emberül!

Alapítványt, amelynek indulásakor még Ő volt az elnöke, ezt azonban később a megboldogult Szabóné Marth Éva vette át tőle és vezette egészen az elmúlt év őszi bekövetkezett haláláig.

A mozgalom törekvései számtalan helyi programban teljesedtek ki, de talán az egyik legjelentősebb volt a Hazaváró Ünnep, amelyet már jó ideje az Önkormányzat szervez meg. Amíg egészségi állapota engedte mindig hazajött, és örült a lelke, hogy kemény hajdú ősei hazájában megfogantak gondolatai magyarságról, emberségről, szeretetről, családról, barátságról. Mindenről, ami emberré,

magyarrá tesz bennünket. Olyan formában, akik nem a sült galambot várják, hanem tesznek is azért, hogy jobb legyen, hogy igaz elvek mentén rójuk életünk országútját. E tekintetben sokszor idézte Varga nagymamáját: „Segíts magadon, Isten úgy segít.”

Szerette volna élete utolsó szakaszát itthon, a szülővárosban leélni, sajnos ez már nem adatott meg neki. Egy január végi napon a Mindenható magához szólította, és bizonyos, hogy tiszta szívvel-lelkiismerettel áll az elszámoltatás elé; jól sáfárkodott a Teremtőtől kapott talentummal, lehetőségekkel Drága Eszter Néni! Onnan, fent-

ről, a nagy ég magasából enged meg nekünk, hogy Kosztolányi Dezső örökbecsű soraival vegyünk Tőled végső búcsút szülővárosod nevében. Legyen neked könnyű a föld, nyugodj békében!

„Többé soha nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.

Szegény a forgandó tündér szerencse, hogy e csodát újjólag megteremtse.

Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra, mint önmagának dermedt-néma szobra.

Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer. Hol volt, hol nem volt a világon, egyszer.”

(Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd)

Rigó Tamásné

A fejedelmi temetés

A temetések külsőségeiben, pompájában mindig volt különbség. Egy fejedelem, egy államférfi tekintetében pedig különösen is. Járvánnyal sújtott világunkban, amikor naponta búgnak gyászosan a harangok, idézzünk fel egy 414 évvel ezelőtti eseményt, amelyen a 49 évesen elhunyt Magyar- és Erdélyország fejedelmét, a Magyarok Mózesét, Bocskai Istvánt kísérték el utolsó földi útján.

„A nyilvános keserűség gyászos színháza”

Így nevezték a középkorban a főúri temetéseket, melyeken különös jelentőséget kapott a nyilvánosság számára rendezett halotti pompa, azaz a látványosság, a „gyászos színház”. Ezzel együtt állami tiszteletadás volt, éppen ezért kevésbé kaptak hangsúlyt az egyházi elemek.

Az erdélyi fejedelmi temetések a középkori magyar királyi udvar temetési szokásaihoz igazodtak. A hatalom folytonosságát ezeken

az eseményeken is az úgynevezett alteregók szimbolizálták, akik a halottas menet főszereplői voltak, s magát a gyászolt személyt jelenítették meg. Az ilyen temetési menet az utódlást kifejező szimbólumot is kapott. Ugyancsak középkori szokás szerint az elhunyt uralkodót ugyanis az a személy temette, aki utódja lett.

Bocskai kassai

és gyulafehérvári gyászmenete

Bocskai István 1606. december 29-én, Kassán fejezte be földi pályafutását. Egy hónapon át tartó előkészület után, 1607. február 2-án ott rendezték az első halotti pompát, melynek leírása fennmaradt, s mintául szolgált a gyulafehérvári temetéshez is. Az esemény, harangzúgás mellett a fejedelmi székháztól az „Erzsébet templomig” vezető úton zajlott. A leendő örökös szerepét itt Homonnai Drugeth Bálint, a hajdú hadak főparancsnoka, a Bocskai által megnevezett utód töltötte be.

Az általa szervezett bandériumok alkották a kordonokat az út két oldalán. Ruházatuk „veres” volt. Ezzel azt kívánták kifejezni, hogy a fejedelmet megmérgezték, tehát nem természetes halállal távozott. A gyalogos (talpas) katonák, azaz a díszőrség sorfala között haladt végig a gyászmenet.

1607. február 22-én szervezték az újabb halotti pompát a szakrális fejedelmi központban, Gyulafehérváron, a temetkezési helyen.

A menetet itt is az egyházi, a helyi és vármegyei előjárók vezették. Őket a pompafokozás végett ezüstös szerszámzatú vezetéklovak, illetve egy kopjás had követte, kezükben színes udvari zászlókkal. Utánuk a trombitások csoportja lépkedett, akik azt fejezték ki, hogy a török által királyként elismert uralkodót temetnek. Utánuk a fejedelem politikai sikereit szimbolizáló címerek érkeztek (középen a családi, kétoldalt Erdély és Magyarország címere), melyeket egy-egy pompás paripára aggattak.

Mögöttük katonás rendben az udvari fekete sereg vonult, majd két ifjú kezében a jelképes motívumok tűntek fel. Egy fekete zászló, amely a véget jelképezte és a kezdetet szimbolizáló aranszínű. Utánuk egy fekete bársonyba öltöztetett ifjú vitéz haladt, szablyával és buzogánnyal a kezében. Egy másik ifjú pedig csupán egy pallost tartott. Mindkettő a fejedelem katonai erényeire utalt. A

két jelképes alak - mint Bocskai alteregói - között szintén daliás ifjak vitték a „török koronát”, amely a fejedelem elért sikereit jelképezte.

A nehéz selyemmel bevont koporsó

Ezután érkezett feketébe öltöztetett szolgák által vállra emelve „a fejedelem nehéz selyemmel bevont koporsója”, rajta a brasói polgároktól kapott koronával, melyet a „szentegyházban” felállított díszes ravatalra helyeztek. A koporsóban Bocskai teljes ünnepi díszben nyugodott, fején forgós süveggel, amely a világi megbecsülést jelképezte. Kezébe jegykendőt adtak, azzal az üzenettel, hogy a halott lelke már találkozott a Teremtővel. A ravatal mellett helyezték el a címereket, a koporsón pedig a koronákat. A búcsúbeszéd és a református szertartás végén a koporsót a szentélytől balra, a templom padlózatába sülyesztett szarkofágba helyezték, majd rácsúztatták a sírlapot. Ahogy korábbi írásainkban jeleztük, a koronák nem szálltak sírba. A török szultántól kapott diadém ma is megvan, a másiknak azonban mindmáig nyoma veszett.

Mindösszegésében ez az esemény - melynek óriási érdeklődő, gyászoló közönsége volt -, az emelkedettség, a végtisztesség örök példaként állhat előttünk.

(Lásd még ehhez: Lencz Géza: A halotti menet részletes leírása, 1907., Szabó Péter: Temetkezési kultúránk, 1998.)

Buczko József

Az erdélyi fejedelmek temetkezési helye, a gyulafehérvári Szent Mihály Székesegyház. Jobbra az érseki palota, amely fejedelmi székház is volt.

Hajdúnánás hősére Daróczi Ambrusra emlékeztünk

Az 1914 nyarán kirobbanó első világháború Hajdúnánáson is mindent megváltoztatott. Ez a város is meghozta a maga áldozatait a haza védelmében, hiszen a nagyjából 17 ezer főt számláló hajdúvárosból több mint 3 ezer ember teljesített közvetlen frontszolgálatot ezekben az években. A hajdúnánásiak többsége, akárcsak a Debrecenből és Hajdú vármegyéből bevonulók nagyrésze a híres 39. gyalogezredben szolgált. A 39-esek a József Ágost főherceg parancsnoksága alatt álló VII. hadtest kötelékében kezdetben a Balkánon, 1914 augusztusától pedig az olasz fronton harcoltak. Innen 1915 májusában vonultak át Karintiába, majd 1915 júliusától a Doberdó-fennsík védelmét látták el az isonzói csaták végtelen sorában.

Hajdúnánásnak kiemelkedő hőse, Daróczi Ambrus zászlós, aki 1916. március 13-án, az 5. isonzói csatában mindössze 80 társával indított kézigránatos támadást és foglalt vissza egy teljes védelmi szakaszt. Az első világháború egyik legvéresebb frontszakaszán az egyéni vitézség és kezdeményező készség ritka példáját adta ez a maroknyi katonával végrehajtott támadás.

Az 1917. szeptember 24-én hősi halált halt hajdúnánási katona a legnagyobb magyar hősök egyike. Ez a haditett olyan kiemelkedő szakmai és erkölcsi értéket képvisel, amely ma is példát mutat.

A Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandárja mindent megtesz annak érdekében, hogy ápolja elődei hagyományát. Tíz éve annak, hogy a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár zászlóalja megkapta a hajdani, debreceni császári és királyi 39. gyalogezred hadren-

di számát, és a régi ezredzászló másolatát. Így a régi ezred „feltámadt”.

A Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár 39. lövész-zászlóalja részéről Varga István alezredes 39. lövész-zászlóalj parancsnokkal, Bartha Richárd őrnagy 39. lövész-zászlóalj parancsnokhelyetttel és Kiss Róbert törzszászlós vezénylő zászlóssal közösen Nagyné Legény Ildikó alpolgármester és Szólláth Tibor polgármester helyezte el a hajdúnánási temetőben Daróczi Ambrus sírjánál a megemlékezés koszorúit.

A hősrre az alábbi szavakkal emlékeztünk:

„Daróczi Ambrus hadnagy!

Itt állunk a sírodnál, mert a 39-esek nem felejtettek el téged. Mert mindig is 39-esnek gondoltak. Bár életed utolsó évében már a 38. repülőszázadban szolgáltál, az ezred akkor is a sajátjának tartott. Halálod után is az ezred hősi halottjai között tartottak számon. Mi, mai 39-esek is ragaszkodunk hozzád, mint az ezred egyik legvitézebb szakasparancsnokához!

Már nem élhetted meg a háború végét. Nem tudhatod, hogy a téged megmentő egyik katonád, Gyöngy György szakaszvezető túlélte a háborút. Nem tudhatod, hogy a háború elveszett, és vele

Kolozsvár, így külföldre szakadt az a kolozsvári lány is, Micike, aki csokrot küldött a temetésedre.

Neked megadatott, hogy hazai földben nyugodhass. Hisz anynyi 39-es maradt a harctéren, és várja a feltámadást messze idegen földben. De Te itt nyugszol szeretett városodban, és itt sem vagy egyedül. Nyugszanak itt 39-esek: Nyakas Imre, Török Imre, Jóna László, Masits László, Busi Imre, Kató Gábor és K. Nagy Gábor. Itt pihennek körülötted. Alig többen, mint ahányan veled voltak, amikor 1916. március 15-én 500

olaszt vertetek ki a Doberdón a 22-es védőállásból. Szeretnénk hinni, hogy ha nagy bajban lesznek a 39-esek, élükön segítségünkre jössz, mint régi regéink hősei.

A 39. lövész-zászlóalj nem felejt el téged. A 22-es védőállás egy szikladarabja ott van az épületünk előtt, és történeted a napokban kifüggesztésre kerül, hogy minden 39-es megismerjen téged. Mert Te vagy a példa.

Legyen neked könnyű a föld, nyugodj békében!”

hajdunanas.hu

MINDEN ÉLET SZÁMÍT!

Elindult az előzetes regisztráció a koronavírus elleni oltásra. Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

REGISZTRÁLOK

vakcinainfo.gov.hu

A „hatvanas” évek nánási úszósportja

Mindig örömmel olvasom a helyi evezősökről szóló híreket, és eszembe is jut a mi fiatalságunk vizes világa. Szerintem kevesen tudják, hogy milyen színes és eredményes vízi élete volt az akkori Nánásnak. Sokan – a fiatalabb korúak – úgy emlékeznek, hogy a nánási úszóélet L. Ambrus Mártonnal kezdődött. Mi megelőztük őt, sőt asszisztáltunk az úszómesteri vizsgájához. Erről szeretnék megemlékezni, és előre is elnézést kérek, ha írásom az azóta eltelt hosszú idő miatt nem lesz mindenhol pontos.

1960-ban a strandot a mai csónakázótó jelentette, amiben vastag csövön vezették be a feltörő gyógyvizet. Úszni kevesen tudtak, inkább lubickoltak az emberek a vízben.

Én magam is a K3-as csatornában tanultam meg úszni, majd szülői felügyelettel a Keleti átúszása következett. Sok vízszerető ember

járt ki ide, a déli órákban és vasárnaponként jó kis találkozóhellyé vált a K3-as hídja és környéke.

Aztán eljött a fürdő fejlesztés ideje, megépítettek három medencét, a „nagyot”, a gyógymedencét és később egy picurka gyerekpancsolót. Az akkor úszni tudók, gyerekek, gimnazisták összeverődtek és Cary Jakab bácsi /ő volt az úszómester/ irányítása és felügyelete mellett megalakult a Hajdúnánási Spartacus Sportklub úszó szakosztálya, a KTSZ régi épületében. Az alapító tagok, akik eszembe jutnak: Gyula Sándor, Miklóssy Ildikó, Szabó Nelli, Soltész Éva és Domokos, Bodnár Zsolt /testvére/, Balogh Zsigmond és András, Borbély Lajos, Bertók Gyula és Béla, Kapusi Árpád.

Rendszeresen jártunk a megyeszerte tartott versenyekre, így Debrecen, Kaba, Püspökladány

akkori strandjait is megismerhetjük. Elég körülményes utazásaink voltak, menetrend szerint kora hajnalban indultunk, gyakran csak késő estére értünk haza. De mindezt szerény ellátás mellett is örömmel tettük, szerettünk e közösséghez tartozni, a nagyok árnyékában biztonságban lenni. Itthon is rendeztünk megyei szintű és középiskolai versenyeket, ahol nagyon tudtunk egymás sikerének örülni, biztatni társainkat.

Annak ellenére, hogy nem volt szakedzőnk és fedett medencénk, szép eredményeket értünk el. Kora tavasztól a késő, fagyos őszi napokig jártunk ki úszni. Nyaranta megyei edzőtáborba hívtak bennünket, ahol számos ismerősre tettünk szert. Ennek köszönhetően ketten, Miklóssy Ildikóval eljutottunk országos edzőtáborba is. Nagy élmény volt a Népszigeten lakni,

és a Margit-szigeten edzeni. Az első érmemet 11 éves koromban hoztam haza, és a vonaton természetesen végig a nyakamban viseltem. Nagyon büszke voltam. Ma is előttem van Jaksi bácsi mosolygós arca, látva a „nyakláncomat”. Számomra az utolsó középiskolás bajnokság 1966-ban volt, harmadikos gimnazista koromban.

De a vízipólóink is, akik a középiskola kézilabdásaiból álltak össze, nagyon jó csapatot alkottak. Edző nélkül gyakoroltak, adogattak, kapura lőttek. Ha jól emlékszünk Kapusi Árpáddal, vereséget is csak a jól képzett debreceniekől „szenvedtek” el. Közülük egyébként többen lettek testnevelő tanárok, akik hivatásnak tekintették szakmájukat. A még köztünk levőknek nagyon jó egészséget kívánok!

Varga Lajosné

/Bodnár Eszter Andrea/

ISTEN SZÜLETÉSNAPI AJÁNDÉKAI /Vallomás/

Debrecen-Nagyterdei Református Egyházközség gyülekezetének lelkipásztora Püski Lajos is nagy-lelkű vezetésével támogatta a Heltai Gáspár erdélyi bibliafordítás hasonmás kiadását /szerk. Ötvös László gyülekezeti tag/. A 16. században három reformátor kapta Istentől a feladatot, hogy külön-külön fordítsák le a teljes Bibliát magyar nyelvre. Ezt teljesen Károli Gáspárnak sikerült /1590/ három évtizedes szorgalmas munkával. Méliusz Juhász Péter 15 év alatt végig magyarázta a Szentírást, e mögött jegyzetelés és fordítás volt, amiből kiadásra került a teljes Újszövetség és összesen tíz rész biblia,

ez a teljes Biblia nagyobbik részét alkotta, amihez hozzá kell venni több biblia könyvet az előkészítését is, amire már nem volt lehetőség a kiadásra, hiszen 40 éves korában hazatért Urához. Harmadik bibliafordítónak Heltai Gáspárt- erdélyi reformátort – tartja számon az egyháztörténelem. Ő munkatársakkal készítette el a teljes Szentírást fordítását, hat bibliai könyv kivételével, 15 év alatt /1551-1565/, és a vezetése alatt működő Kolozsvári Nyomdában ki is adta, természetesen követve a munkatársak feladatuk elkészítésének rendjét. A hasonmás kiadásához összegyűjtve, három kötetbe

szerkesztve adtuk ki közel két éves munkával kutatók és támogatók segítségével. Mindezt hálás szívvel megköszönöm. Istennek hálát adok, hogy a 90 éves születésnapomon megajándékozott.

Ezzel a munkával párhuzamosan a testvérmunka is elkészült, aminek címe: Földönjáró Jézus barátai.

Összegyűjtött versek /1946-2020/. A versírás csendben folyt a pártállam idején, amihez a publikálásra – nagyobb részt – a szócikkek adott lehetőséget. Emellett néhány lap közölt verseimből, hálás szívvel kiemelem a Református Egyház hivatalos lapját

és a Miskolc Napjaink irodalmi folyóiratát. Az első kötet, A második mérföldút 1989-ben jelent meg, a tizenegyedik pedig 2019-ben Éji fény sötétben címmel. Az összegyűjtés követte Ady Endrét azzal a bővítéssel, hogy a kötetek borítóját is közöltük a versekkel. Így a borító, a kötet címe, a kísérő bírálat és vallomás közel viszi a mondanivalót az olvasókhöz. Mit mondhat a szerző? Hálát ad az Istennek az ajándékért, az olvasóknak pedig ezt: Vedd és olvasd!

Soli Deo Gloria!

Ötvös László

Farsang

Farsangnak a vízkeresztől húshagyókeddig, a nagyböjt kezdetéig tartó időszakot nevezzük. Ez az időszak a mulatozásról, szórakozásról szól. Nem volt ez másképp a múlt század elején Hajdúnánáson sem. A mulatságokat, táncestélyeket a helyi szerveződések rendezték (Hajdúnánási Torna Kör, Gazdakör, Ipartestület), a helyszínt a Bocskai Szálló vagy a Takarékszövetkezet biztosította.

Ezeket a bálókön általában jelmezben, álarcban jelentek meg a résztvevők, amely főleg a háborús időkben korlátozásokkal járt: papnak és katonának szigorúan tilos volt beöltözni.

A bálók szervezése és azokon való részvétel több célt szolgált. Egyrészt a befolyt adományból például könyvtárat fejlesztettek. Másrészt a fiataloknak ez az időszak (nyáron a földeken dolgoznak), illetve ezek a rendezvények lehetőséget adtak az ismerkedésre, párkeresésre.

Az álarcosbálók mellett a mulatozásról, vigadozásról és bálozásról híres farsangi időszak nélkülözhetetlen része a vendéglátás, evés-ivás, dőzsölés. A Hajdúnánási Újság 1931-ben megjelent számában található cikk jól példázza, hogyan jár az, aki nem figyel oda a mértéktartó mulatozásra:

„Báli mulatság vége.

Vasárnap tartotta a helybeli Ifjúsági Egyesület szokásos bálját igen nagy erkölcsi sikerrel. A fiatalság oly jól mulatott, hogy az egyik fiatal gazdaglegény – a nevét kíméletből elhallgatjuk – a bál után elment a róm. kath. plébánia udvarára, ott lehúzta a kabátját, csizmáját és lefeküdt aludni. Azt hitte ugyanis, hogy már otthon a jól fűtött szobában fekszik le. Tekintettel azonban arra, hogy bizony eléggé hideg volt a hajnal, a mi barátunk is mozgolódni kezdett az ágyán, magára akarta húzni a dunyhát, de nem találta. Felkelt tehát és mezítláb a dunyha keresésére indult, közben a csizmáját és a kabátját a földön hagyta. Nagyon messzire mehetett, mert nem talált vissza a kabátjához, amit a rendőrök szedtek fel és bevitték az őrszobára. A rendőrszobán szerencsére éppen két levante tartózkodott, akik egyike a bevitt csizmában és kabátban a sógora tulajdonát vélte felismerni. Azonnal kimentek az illető lakására és megállapították, hogy a kabát tényleg a „Sógor”-é. A sógor oly jól mulatott és annyit ivott a bálban, hogy az esztét teljesen elvesztette és a csillagos eget szobamenyezetnek, a hideg földet pedig puha meleg ágyának nézte. Szerencsére az esetnek – egy alapos náthán kívül – komolyabb következménye nem lett. Gondoljuk azonban, hogy a mi barátunk ezután megnézi, hogy mennyit iszik.”

/Hajdúnánási újság XXV. évf. 3. szám, 4. oldal - 1931. január 16./

NÁNÁSI KI KICSODA személyi adattár

A Nánási Ki Kicsoda célja, hogy összegyűjtse és hozzáférhetővé tegye azon személyek adatait, akik Hajdúnánáshoz kötődtek, kötődnek és valamilyen módon elősegítették a város fejlődését, alakítják történetét.

Az online adattárban a már nem élő személyek és a mai társadalom tagjairól szóló információk egyaránt fellelhetők. Megtaláljuk mindazokat, akik szerepet játszottak/játszanak a település életében, példaadásuk, elhivatottságuk, munkájuk követésre méltó az élet különböző területein (egészségügy, ipar, kultúra, közösségi élet, mezőgazdaság, politika, sport, tudomány, stb.).

Az adattár egyben segítséget nyújt azok számára, akik jobban meg szeretnék ismerni a várost és a benne élő emberek történetét, családtagjuk múltja után érdeklődnek vagy egyéb kutatásban vesznek részt.

Az életrajzok elkészítéséhez az alapot a Hajdúnánási Almanach (2000), a Nánási Kalendárium (2003-2016) és a helyismereti gyűjteményünkben található információk szolgáltatták.

Adattárunk nem lezárt, folyamatosan bővül. Minden új, ellenőrizhető információt, adatot köszönettel fogadunk!

Hajdúsági krónikák
Móricz Pál "hangskönyv"

Móricz Pál írásait hallgathatják meg mindazok, akik megkeresik a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény honlapjának videótárában a **Hajdúsági krónikákat**. A jelenleg elérhető 10 hangzó anyag a városról, a benne lakók életéről szól, ahogyan azt az író a 20. század elején látta. Ezek a történetek hol szomorúak, hol humorosak, ízesek, „nánásiak” és sokszor ma is aktuálisak.

Hallgassák őket épülésükre, kedvtelésükre. Reméljük ezáltal azok is megismerkednek Móricz Pál írásaival akik számára a hangskönyv a megfelelő lehetőség.

A feltöltések számát bővíteni szeretnénk, ezért kérjük Önöket, amennyiben kedvet kapnak és tudást éreznek hozzá, csatlakozzanak felolvasóink sorába.

Az intézmény honlapjának elérhetősége:
nanaskonyvtar.hu

A MÓRICZ PÁL VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

ZÁRVA tartása alatt is van lehetőség a könyvek kölcsönzésére.

Minden hétköznap 10:00-12:00 óra valamint 14:00-16:00 óra között biztosítunk időpontot a kölcsönzésre.

A könyvek kiválasztása a nanaskonyvtar.hu honlapunk online katalógusában lehetséges.

Könyvtárunkban a lejárt kölcsönzéseket automatikusan hosszabbítjuk, késedelmi díjat senkinek nem számolunk fel.

Online játékainkról, programjainkról a honlapunkon és a közösségi oldalainkon értesülhetnek.

Bővebb információ: 70/372-1509 | nanaskonyvtar@gmail.com

Ötöst kapott a Hajdúnánás Városi Önkormányzat az Állami Számvevőszéktől

A szervezet az összes magyarországi önkormányzat, illetve az önkormányzati hivatalok integritását, vagyis korrupció elleni védettségét vizsgálta.

A 3197 önkormányzatot és 1284 önkormányzati hivatalt érintő rendszerszintű értékeléssel, illetve többszintű tanácsadó tevékenységével az ÁSZ a COVID-19 világjárvány időszakában nyújtott támogatást a szabályok betartásához, ami megalapozza, illetve elősegíti az önkormányzatok hatékony feladatellátását.

A Hajdúnánás Városi Önkormányzat a legmagasabb, 5-ös osztályzatot kapta.

Az ÁSZ 1-5 skálán osztályozta az egyes önkormányzatokat, ahol 1-es osztályzat jelenti a legmagasabb, az 5-ös pedig a legkisebb korrupciós kockázatot. Az önkormányzatok és hivatalaik integritásának állapota országosan 4,3 átlagos osztályzatot ért el.

Az ÁSZ a szervezet 2020. évi működését vizsgálta az alábbi szempontok szerint:

- Megteremtette-e az önkormányzat elnöke és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?
- Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését?
- A hivatal élt-e a lehetőséggel, hogy csökkentse a rendszerszintű kockázatokat?
- Milyen kockázatokat hordoz a hivatal fennálló integritása?

Az integritás alapú működés megléte vagy hiánya ugyanis alapvetően befolyásolhatja az emberek közigazgatásba vetett bizalmát: fennállása láthatóan erősíti, hiánya pedig nemcsak gyengíti, hanem a bizalom elvesztéséhez is vezethet. Az Alaptörvény éppen ezért rögzíti, hogy a közpénzekkel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásukkal.

Anyakönyvi hírek

Köszöntjük Hajdúnánás legifjabb lakóját!

✿ Fazekas Adrienn

Sajtóközlemény

VP6-19.2.1.-40-2-17 Hajdúk Vidékfejlesztési Egyesülete – Környezeti adottságokra épülő turizmusfejlesztés

A Balázstelki szálláshely turisztikai szolgáltatás fejlesztése

A Vidékfejlesztési Program keretén belül a Hajdúk Vidékfejlesztési Egyesülete működési területére meghirdetett, VP6-19.2.1.-40-2-17 kódszámú, Hajdúk Vidékfejlesztési Egyesülete - Környezeti adottságokra épülő turizmusfejlesztés című felhívás alapján Hajdúnánás Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a Balázstelki Szálláshely turisztikai szolgáltatásfejlesztésére. A pályázatra a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága 7.790.624,- Ft összegű támogatást ítélt meg, így lehetőség nyílt a szálláshelyként funkcionáló épület fejlesztésére, megújítására a szálláshelyet igénybe vevők minél magasabb színvonalú kiszolgálása érdekében.

A Balázstelki szálláshelyet 2015 óta üzemelteti Hajdúnánás Városi Önkormányzata. A település külterületén lévő régi iskolaépület szolgáltatásait évek óta rendszeresen veszik igénybe iskolai táborok, napközik, csapatépítő rendezvények helyszínéül. A pályázat megvalósításával a szálláshely még eredményesebb és színvonalasabb működése realizálható.

A fejlesztés elsődleges célja a vendégek kényelmét és szórakozását szolgáló berendezések és felszerelések beszerzése volt. Szabadidős és sportolási lehetőségek nyújtásához beltéri és kültéri játékok, úgy, mint csocsó asztal, pingpong asztal, trambulín, kempingezéshez pedig sátrak és hálósákok kerültek beszerzésre, valamint kialakításra került egy 15x28 méteres multifunkciós szabadidős füves pálya is. Kültéri rendezvények megtartását 50 m²-es sátor teszi lehetővé, projektor, laptop és vetítővászon beszerzésével pedig kerti vetítésekre is sor kerülhet. A fejlesztés részeként 2 db napelemes kandeláber került elhelyezésre, a régiék helyére új kerti ülőbútorok kerültek, valamint az épület udvara dísznövényekkel szépült. A hatékonyabb működtetés céljából víztisztító berendezés és napelemes rendszer került telepítésre, valamint korszerű energiatakarékos háztartási berendezések és új konyhabútorok beépítése történt meg.

A szolgáltatásfejlesztés eredményeképpen a Balázstelki szálláshely megújult környezetben, szabadidős és sportolási tevékenységek végzésére kiválóan alkalmas eszközellátottsággal várja a szórakozásra, pihenésre, kikapcsolódásra vágyó turisták, táborozók, diákok érkezését.

PROJEKTADATOK:

Kedvezményezett neve: Hajdúnánás Városi Önkormányzat
Megvalósítás helye: Balázstelki Szállás, 4080 Hajdúnánás, Balázstelek tanya 1. Hrsz: 0536/2.

A projekt címe: A Balázstelki szálláshely turisztikai szolgáltatás fejlesztése

Támogatási összeg: 7.790.624 Ft

Támogatás mértéke: 85%

Projektazonosító: 1935153476

Projekt kezdete: 2020. 01. 01.

**„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki térségekbe beruházó Európa”**

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

NŐI KÉZILABDA NB/I

Ferencvárosi TC U20 - Hajdúnánás SK 26 – 21 (11 - 16)

Budapest. Zárt kapu. Vezette: Csányi, Drinóczi. (január 30.)

Hajdúnánás SK: Kiss (kapus), Karacs 3, Szabados 6, Petrovics 2, Kelemen, Tar L, Poór 1. *Csere:* Kozma T (kapus), Vámosi 6/2, Zelizi, Zihor 1, *Csere:* 2, Balázs, Kozma K. *Edző:* Molnár András

Hétméteres: 3/2, illetve 3/2. *Kiállítás:* 6 perc, illetve 12 perc.

Ifjúsági I. osztály Kelet: Hajdúnánás SK – Orosházi NKC 25 – 21 (9 – 13)
Hajdúnánás. Zárt kapu. Vezette: Mészáros, Szücs. (január 29.)

Hajdúnánás SK: Reszegi (kapus), CSEKE 4, Tar L 2/1, KÓNYA 2, Lakatos 4/3, OFRA 5, Nagy E. *Csere:* Hadas (kapus), SZÖGI 4, Murvai, Czap, Papp, Zagyva, Balogh. *Edző:* Jenei Tamás Tibor

Hétméteres: 5/4, illetve 6/4. *Kiállítás:* 10 perc, illetve 6 perc.

Jenei Tamás Tibor: Az első félidőben egy-két jobb periódust kivéve pontatlanul és körülményesen kézilabdáztunk és ezt az ellenfelünk ki is használta. A második félidőben úgy játszottunk, ahogy azt én szerettem volna. Gyors gólok, kreatív támadó játék jellemezte a csapatot és a védekezésünk is szépen feljavult. Ezt a második félidei teljesítményt szeretném, ha tudnánk egy egész mérkőzésen is nyújtani. Gratulálok a csapatnak!

Pénzügyőr SE - Hajdúnánás SK 27 – 20 (12 - 13)

Budapest. Zárt kapu. Vezette: Asztalos, Szalay. (február 6.)

Hajdúnánás SK: Kiss (kapus), Karacs 2, Szabados, Petrovics 11/6, Kelemen 2, Tar L 2, Poór 1. *Csere:* Kozma T (kapus), Zelizi 1, Zihor, Cserős 1, Osvai. *Edző:* Molnár András

Hétméteres: 5/3, illetve 7/6. *Kiállítás:* 2 perc, illetve 8 perc.

Ifjúsági I. osztály Kelet: Szegedi NKE - Hajdúnánás SK 27 – 29 (16 – 15)
Szeged. Zárt kapu. Vezette: Bozó, Mezei. (február 3.)

Hajdúnánás SK: RESZEGI (kapus), Cseke 1, Tar L 1, KÓNYA 4/1, Balázs, OFRA 4, Nagy E. *Csere:* Hadas (kapus), SZÖGI 7/2, Lakatos 4/2, Murvai, Czap 1, Zagyva, BALOGH 4, Veres 3, Weibli. *Edző:* Jenei Tamás Tibor

Hétméteres: 5/4, illetve 6/5. *Kiállítás:* 12 perc, illetve 4 perc.

Jenei Tamás Tibor: Ezen a mérkőzésen a legjobb és a legrosszabb arcát is mutatta a csapat. 5-0-ás előnyt ajándékoztunk az ellenfelünknek a meccs első pár percében. 10 perc elteltével elkezdjük azt nyújtani, amit tudunk. Pontosítottuk és gyorsítottuk a támadásainkat, így rendre ziccereket lőttünk. Nagyon büszke vagyok a lányokra, hogy mérkőzés közben többször változtattunk a védekező és támadó rendszerünkön és ezt hiba nélkül valósították meg. Ismét hatalmasat küzdöttünk és megérdemelten hoztuk haza a győzelemért járó 2 pontot.

-kábé-

Kiadó: Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 6.

Megjelenik: havonta két alkalommal, 2000 példányban, ingyenesen Hajdúnánás és Tedej háztartásaiban

Felelős kiadó: Szilágyi Erzsébet ügyvezető • Főszerkesztő: Czine Tamás

Tördelés: Dekorinfo Plusz Reklámiroda • E-mail: hajdunanas.ujzag@gmail.com • Tel.: 06-70/445-40-51, 06-52/382-400

Hirdetésszervező: Oláh Erika • 06-70/445-40-51 • Nyomás: Litográfia Nyomda • ISSN 1215-9689

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a cikkben megjelenő, a hirdetések és játékok során felvett személyes adatok az információs önrendelkezési és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek megfelelően kerülnek kezelésre. Az adatok kezelése az érintettek hozzájárulásával történik. Az adatokat a hirdetések közzétételé, illetve a játékok lebonyolítása céljából kezeljük, az adatok feldolgozását a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. végzi. Az érintettek felvilágosítást kérhetnek az általunk kezelt személyes adatok köréről, felhasználásuk módjáról és céljáról, és bármikor kérhetik azok helyesbítését, felhasználásuk korlátozását, törlését. Kéziratokat és fotókat nem örmünk meg és nem küldünk vissza.